

"...De zee ligt stil, door haar geweld als uitgeput; en door de ruimte die het onweer kuiste, en over het doorweekte zand sliert zachtjes een vochtig windeken..." (uit "Gudrun" van A. Rodenbach)

DE ZEE

VLIZ (vzw)
VLAAMS INSTITUUT VOOR DE ZEE
FLANDERS MARINE INSTITUTE
Oostende - Belgium

De meest intense van alle levenshaarden

De ware rijkdom van de zee ligt in het verbazende leven dat haar over heel haar uitgestrektheid en tot in de eindeloze diepten bezielt. De valleien, de vlakten, de spelonken, de hoogvlakten en de bergketens, die het onderzees landschap vormen, verbergen een fauna waar tegenover de aardse fauna slechts een pover figuur slaat.

In de weiden van de oceaan, zijn jungles en zijn hoogstammige gewassen krioelen 300.000 soorten levende dieren, elk in stand gehouden door miljarden individuen en begiftigd met een biezonder karakter. Deze soorten gaan van het zeer kleine diertje, dat fosfoorvlakken ontwikkelt op vierkante plaatsen van de warme zeeën, tot de potvissen, die tientallen tonnen wegen; van het met brons gepantserde schaaldier tot de schelpdieren en de zachte zeekwallen, die door het contact met de lucht tot ontbinding komen.

De oceaan heeft zijn wilde beesten, zijn zeeluipaarden, die de walvissen, ontwapend door hun gewicht, levend in stukken snijden. Hij heeft zijn jagers, zijn sluwe en geduldige strikkenzetters, zijn vleeseters en zijn planteneters, zijn steeds in paniek verkerend wild, zijn heren ruimteveroveraars en zijn burgers die op hun beperkt gebied rondtoeren.

...En sinds kort kent de zee fauna een nieuwe soort: de onderzeemans!

LA MER - V. Romanovsky en
C. Francis-Bœuf
Edit. Larousse

BP review nr. 13, eerste in de reeks gewijd aan de Oceaanwetenschap, heeft de oorsprong en de grens der oceanen behandeld evenals de aard van de zeebodem en de vorming der atollen en der vulkaaneilanden, van het zee-ijs en de ijsbergen.

In nummer 14 hebben de schrijvers melding gemaakt van de aktuele kennis betreffende de dynamische, fysische en scheikundige eigenschappen der oceaankwateren, terwijl ook een woord gewijd werd aan hun radioaktiviteit.

Het leek gepast de plantaardige en dierlijke organismen, die het zoutwater bevolken, in hun verblijfplaats op te zoeken.

Dat zal in onderhavig nummer gebeuren.

U zult een idee krijgen over de hoedanigheid, het leven en de aanwending der organen van de zeebodem, der bovenste planten, van het fytoplankton en van het zooplankton en er zal tevens een studie gewijd worden aan de fosforescentie en de lichtgevende organen bij de zeedieren.

Het gebeurt dat men, wanneer men het oppervlak van een oceaan vanop een boot bestudeert, niets ziet; men bespeurt er geen enkel teken van leven.

Het diepblauwe water is schijnbaar "ledig". Nochtans vangt men met een net met kleine openingen een stofachtige film waarvan miljoenen mikroskopisch kleine korrels elk op zichzelf een voor het blote oog onzichtbare ééncellige minuskule plant vertegenwoordigen.

Zowel in de oceanen als op het land is de lente de tijd van de hernieuwing.

De seizoenen oefenen nochtans geen enkele invloed uit op de wezens die aan het leven op de geheimzinnige bodem zijn aangepast. Het licht dringt er inderdaad niet door; er heerst een bijna totale bestendige duisternis, die enkel door de glans der fosforescente dieren doorboord wordt.

De vleeseters en de aleters, die er rondzwermen, verslinden mekaar of maken zich meester van de krengen en de overblijfselen die langzaam van het oppervlak naar de bodem zakken.

Verrijkt door de opnieuw opduikende minerale en voedende reserves, welke zich gedurende de winter in het warmere diepe water hebben opgestapeld, begint er, in de zich steeds bewegende oppervlaktelagen, tijdens de lente een intens leven op gang te komen.

Op het ogenblik dat de natuur ontwaakt, dat de botten op de bomen springen, dat de kiemen in de aarde uitschieten, gaan de plantaardige en dierlijke elementen van het zeeplankton zich duchtig vermenigvuldigen.

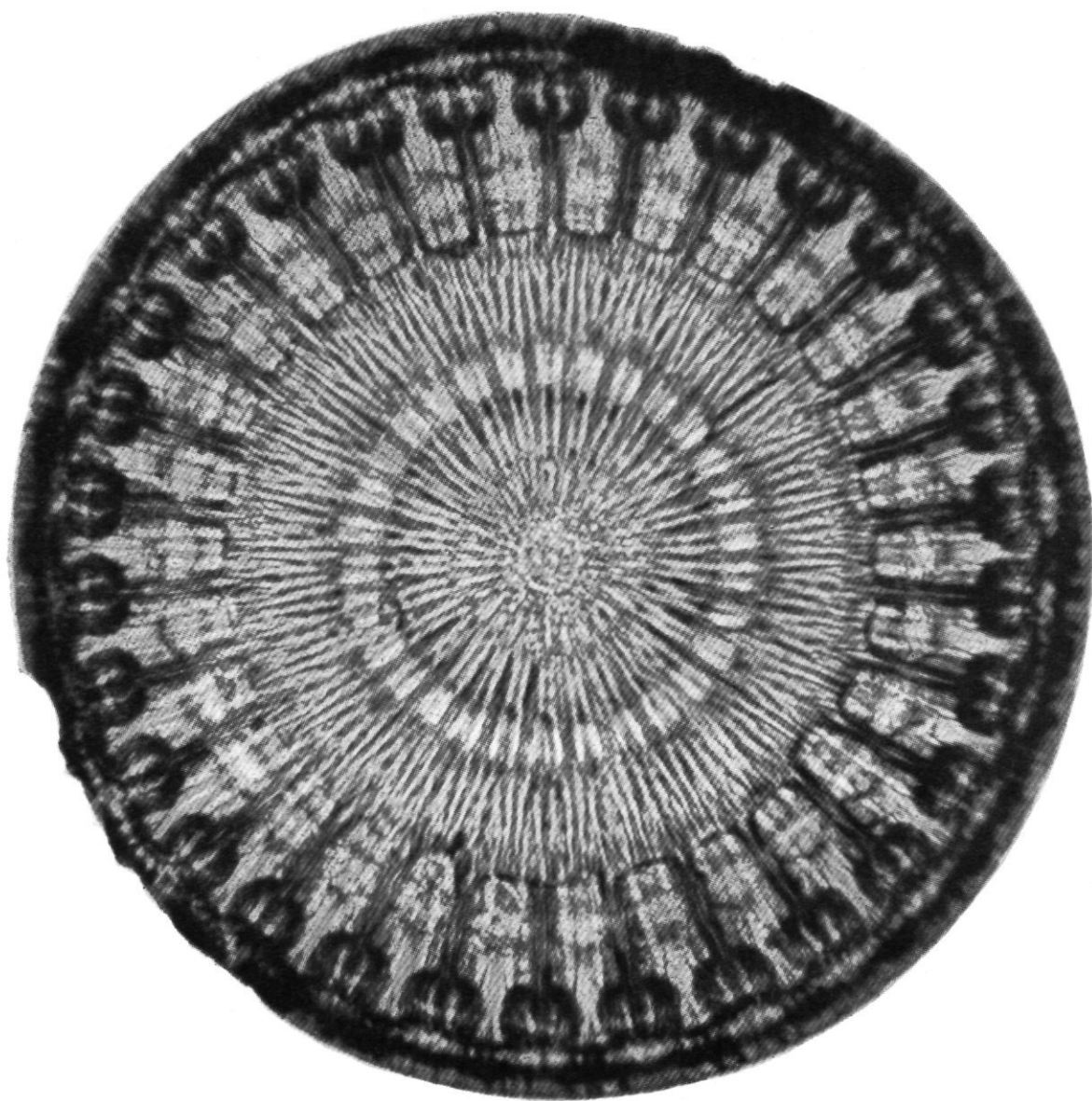
Hun voortplantings- en groeiproces verschilt volgens de breedtegraden. In de warme, tropische gebieden geschiedt de opeenvolging van verscheidene generaties op evenveel tijd als één enkele generatie in de koude, polaire waters nodig heeft om te ontstaan.

Geweldige groenachtige, geelachtige, roodachtige of bruinachtige massa's vormen een uitstekend weiland dat afgegrazen wordt door plantenetende dieren, die op hun beurt de prooi worden van vleesetende dieren.

Deze permanente levensbron geraakt in de loop van het warme seizoen progressief uitgeput.

De koude temperaturen van de winter remmen de voortplanting der ééncellige wezens soms bijna volledig. Maar het oceaankwater behelst steeds een levensbelofte die, met de toeneming van de warmte en het licht, in de komende lente tot vrucht zal rijpen. En de seizoencyclus herbegint...

editoriaal
Dr. E. Leloup

Lepidodiscus elegans : vergroting : 150. Oorsprong : Singliewski (USSR - tussen het Ladogameer en de Oeral) (Foto : Frederick - Atlas-Photo, Parijs)